

Μὰ πάλι νὰ μὴ ζῆ κανεὶς, ποτὲ νὰ μὴν πεινᾷ,
καὶ ἀσπλαγχνὰ νὰ τρώγεται ὑπὸ τὴν κρύαν πλάκα,
νὰ μὴ γνωρίζῃ τίς καὶ πῶς τὸ ἔθιο κυβερνᾷ,
καὶ ποιὸς θὰ ἔλθῃ βουλευτὴς ἀπὸ τὴν Καλαμπάκκ;
Ἐν ὄσφ εἶσαι ζωντανός, ναὶ μὲν θὰ ὑποφέρῃς,
μὰ τῆς ζωῆς τὴν ἀνοστήν τούλάχιστον τὴν ξέρεις.

Ἄλλ' ὅταν πέσῃς μιὰ φορὰ ἀναίσθητος ἰστὸ χῶμα
καὶ ἀπομείνῃς σκέλεθρο, ὦ! τότε θ' ἀγνοῆς
τὸ τί ἀξίζει ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ἀκόμα,
καὶ ἂν ἦνε προτιμότερος ὁ τάφος τῆς ζωῆς.
ὦ! τί φρικώδης ὑπαρξίς! τί χάρος σκοτεινός!
καὶ ἀποθαμμένος μαρτυρεῖς καθὼς καὶ ζωντανός.

Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ; ὁ Σαίξπηρ ἐρωτᾷ
λοιπὸν **to be or not to be**; καὶ ἐγὼ τὸν ἐρωτῶ
δὲν μοῦ ἀρέσει τίποτε καὶ ἀπὸ τὰ δρό αὐτά,
κακὸ ψυχρὸ μοῦ φαίνεται καὶ ἐκεῖνο καὶ αὐτό.
Μὰ ἡ φιλοσοφία μου κατήφορο ἐπῆρε,
καί... γαῖαν ἔχοις ἐλαφοῖν, συνάδελφε Σαίξπηρε.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

(ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

ΑΙ ΑΠΟΚΡΕΩ

ΝΟΥΞ.

Κατὰ τὰς 6 τῆς ἐσπέρας το πλῆθος ἤρχισε νὰ ἀραιώται
ἐπὶ τινὰς ὥρας, διὰ νὰ ἐκχυθῆ φαιδρότερον καὶ τρελλότερον
εἰς τε τὰς ὁδοὺς καὶ ἕτερα κέντρα διασκεδάσεων, μετὰ τὸ
δειπνον. Εἰς τὰς 8 ὁ συνωστισμὸς ἐπανήρξατο καταπληκτι-
κός, ὁ δὲ θόρυβος καὶ ἡ σύγχυσις φοβερωτέρα. Ἦδη τὸ ὦ

λο ἐπιπτεν εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς, πλὴν τῶν θραυομένων
κατακαυομένων ἰσθῶν, τῶν μαδερῶν καὶ τῶν ἐξαρτίων.
ἄτινα μετὰ πατάγου μὴ ἀκουομένου πλέον, ἐν μέσῳ τοῦ
φοβεροῦ βρόμου τοῦ πυρός, ἐβυθίζοντο καὶ ἐσβύνοντο εἰς τὸ
κῦμα, καὶ τῶν θλάσεων, αἵτινες πυρούμεναι, ἐπιπτον, ἅμα
ὡς αἱ θυρίδες καὶ τὰ ὀπαῖα, ἐφ' ὧν ἦσαν προσδεδεμένα,
κατεφλέγοντο. Παμμυγῆς βοῇ βροντωδῶν ἐκπυρσοκροτήσεων
ἀνεφέρετο εἰς τὸν αἰθέρα καὶ μέλας σίφων καπνοῦ διασχι-
ζομενος ὑπὸ δραγμῶν σπινθήρων, οἵτινες ὡς διὰ ττοντες ἐ-
φαίνοντο ἅμα καὶ ἐσβύνοντο, κατεκάλυψε τὸν ὀρίζοντα. Τὸ
πῦρ ἐγλωσσοῦτο, ἐσωματοῦτο, ἐνεπνέετο, ἐψυχοῦτο, ἐλύσ-
σα, ἐφρύαττε. Ἡ θάλασσα ἐβραζε σχεδὸν ὑπ' αὐτὰ, ὡς
εἶχε κομπορημονήσει ὁ Μαῦρος. Ἐν μέσῳ τῆς ἠφαιστείου ἐ-
κείνης συντελείας, ἐν μέσῳ τοῦ κυκλωπειοῦ ἐκείνου τυφῶνος,
ὑπὸ τοὺς μυκηθμοὺς τοῦ χθονίου κεραυνοῦ, ἐνώπιον τῆς φρί-
κης τοῦ σγάζοντος καὶ διεγειρομένου πελάγους, τίς ἠδύνα-
το νὰ δακρῖνῃ, ἢ νὰ μαντεύσῃ, ἢ νὰ φαντασθῆ, ὅτι ὑπῆρ-
χεν ἐν ψυχorrάγημα, ἀγωνία ψυχῆς ἀνθρωπίνης; . . .

Μόνον εἰς. Ὅτε ἡ φελοῦκα ἐπλησίασε καὶ ὁ Μαῦρος ἐκόλ-
λησε τὸν πρῶτον δαυλὸν εἰς τὴν ναυαρχίδα, ὁ Ἰωάννης Βεν-
δίκης εἶδεν, ἐνόησε, καὶ μὴ κρατηθεὶς πλέον ἀνέκραξε:

— Μὴ καίστε ἀκόμη! εἶνε ἀνθρωπος ἐκεῖ μέσα!

Ἄλλ' ὁ ἄνεμος, ἐνεκα τῆς ὥρας τῆς νυκτός, ἥτις ἔκλινε
σχεδὸν εἰς ὄρθρον βαθύν, εἶχεν ἀρχίσει νὰ πνέῃ ἐκ τῆς ξη-
ρᾶς, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Ἰωάννου Βενδίκης ἐπνίγη καὶ δὲν ἦ
κούσθη, παρασυρθεῖσα εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, πρὸς βορ-

ραῖον φύλον διεδραμάτιζε τὸ κυριώτερον πρόσωπον. Νεα-
ραὶ κόραι ἄς τὸ ἀπόγευμα ὑπὸ τὸ ἡλιακὸν φῶς ἠδύναστο νὰ
ἐκλάβῃς ὡς τὴν ἀπεικόνισιν τῆς δειλίας καὶ τοῦ φόβου, μη-
τέρες τριῶν, τεσσάρων τέκνων, γραῖαι σκελετώδεις, ὑπὸ
τὴν αἰγίδα τῆς νυκτός ἥτις ἔχει τὴν μυστηριώδη δύναμιν
σὺν τοῖς θελγήτρσι ἄτινα τοῖς ἐπιπροσθέτει, νὰ τὰς ἐκκαθίστῃ
θραυστάτας, διὰ τῶν διαφορῶν τῶν εὐθύμων διαληλώσεων,
σοὶ ἀφήραζον καὶ τὸ ἐλάχιστον μῦθον συνέσεως ὅπερ σὲ
ὑπελείπετο, καὶ σὲ παρέσυρον ἄκοντα καὶ ἀσυνειδήτως εἰς
συμμετοχὴν τῶν Κρονίων τῶν. Σὲ κατεῖχον εἰς κατάστασιν
μέθης ἀνευ γαλαρῶσεως, καὶ σοὶ ἐπέβαλλον τὴν λατρίαν
τῆς πολιούχου θεᾶς τῆς **τρελλίας**. Οἱ μετρηφισμένοι ἐκυ-
κλοφόρου ἀφθονώτεροι εἰς τὰς ὁδοὺς σταματώντες εἰς ἕκα-
στον βῆμα τὸν ἀνθρώπινον τοῦτον ὠκεανόν. Ὑπερτεροῦσιν αἱ
ἀπόγονοι τῆς Εὐας αἵτινες διὰ νὰ ἀπολαύσωσι μεθυστικώ-
τερον τῆς ἀπεριόριτου ἐλευθερίας ἦν τοῖς παρεῖχε νομίμως
ἡ ἐσπέρα αὕτη, ἀντήλλαξαν τὴν συνήθη ἐνδυμασίαν τῶν,
διὰ τῶν ἐνδυμάτων τῶν συζύγων τῶν, πατέρων τῶν, ἢ ἀ-
δελφῶν. Καὶ οὕτω ἠδύναντο νὰ σὲ ὠθῶσι καὶ πειραζῶσιν
ὅσον ἤθελον, χωρὶς σὺ νὰ δύνασαι νὰ τὰς δράξῃς ἐκ τῆς ἐ-
σθῆτος ὡς θὰ ἐπραττες πρὸ τινῶν ὤρων. Ἦδύναντο οὕτω
νὰ διαλανθάνωσι τὰ βλέμματα ζηλοτύπου συζύγου, ἂν καὶ
ἐν Παρισίῳις κατηργήθη πρὸ πολλοῦ ἡ τάξις αὕτη, ἢ αὐστη-
ροῦ πατρὸς οἵτινες ὑπὸ τὸν ἀφελέστατον ἱματισμὸν εἰκο-
σαετοῦ φοιτητοῦ οὐδέποτε ἦτο δυνατόν νὰ ὑποπτευθῶσι
τὴν χαρίεσαν συζυγίαν τῶν ἢ κορὴν τῶν, αἵτινες οὕτως ἀνέ-
πνεον ἐλευθέρως καὶ ἀφόβως τὸν γνωστὸν ἀέρα τῶν Παρι-
σιῶν βουλεβάρτων ὃν ἄλλοτε ἐξ ὑπολειπομένου ἐτι αἰσθη-
ματος φιλαυτίας, οὐδόπως ὅμως συμβιβάζομένης πρὸς τοὺς
φλογεροὺς πόθους τῶν τυρφερῶν καρδιῶν τῶν, ἀποφεύγουσι
προσποιοῦμεναι τὸν κίνδυνον ἀσφυξίας, ἠθικῆς βεβαίας.

Δηκτικώτατοι ἀστεῖσμοι, ὧν τὸ μυστήριον μόνον ἡ Γαλ-
λικὴ γλῶσσα κατέχει, ἵς διζυγον πῦρ ἐξετοξεύοντο ἐν τῷ

ῤῥᾶν, ἐνθ' ὁ στόλος ἴστατο πρὸς ἀνατολάς. Ὁ Μηνᾶς ἐπετεν
εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰωάννης δὲν ἐπειράθη νὰ τὸν ἐμ-
ποδίσῃ. Ἐπὶ τέλους δὲ καὶ αὐτὸς οὗτος, λησμονήσας τὴν
σκοτεινὴν περὶ πεπρωμένου θεωρίαν, ἐβυθίσθη μέχρι τῆς
ὀσφύος εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἤρχισε νὰ κολυμβᾷ, ἐλπῖτας
ὅτι ἠδύνατο νὰ προλάβῃ καὶ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῆς Αὐ-
γούστης. Ἄλλ' εἰς μάτην. Δὲν ἦτο καιρὸς πλέον. Αἱ φλόγες
εἶχον περιζῶσει ἀστραπηδὸν τὸ σκάφος. Ὅτε δὲ ἡ ἀτυχὴς
γυνὴ ἀνένηψεν ἐκ τοῦ προδρόμου τοῦ θανάτου ληθάργου
τῆς, καὶ ἤκουσε τὸν φοβερὸν βρόμον τοῦ πυρός καὶ εἶδε τὰς
φλόγας ἀνερούσας καὶ περιβαλοῦσας πανταχόθεν τὸ σκά-
φος, οὐδὲν ἄλλο προσέλαβε νὰ κάμῃ, ἢ νάναβῃ εἰς τὸ κατά-
στραμμα καὶ νὰ περιβλέψῃ περίξ ζητοῦσα σάνιδα τινὰ σω-
τηρίας. Ἄλλ' οὐδεμίᾳ τοιαύτῃ ὑπῆρχε διότι ἐκεῖνη, εἰς
ἣν εἶχε καταφύγει, ἐκαίετο. . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρετήρησε τὸν Ἰωάννην Βενδίκην
ὄρθιον ἐντὸς τῶν κυμάτων, παρὰ τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἐτοι-
μαζόμενον νὰ κολυμβήσῃ. Ἡ ἀνταύγεια τοῦ καινότες αὐ-
τὴν πρὸς ἐφώτισε τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰωάννου Βενδίκην, καὶ
τὸν ἀνεγνώρισεν, ἦτο ὁ σύζυγός τῆς. Ἐπάτησεν ἐφ' ὕψους
τῆς κωπαστῆς, ἐκρατήθη ἐκ σχοινίου τινος, καὶ ἐν μέσῳ
τῶν πολιορκουσῶν αὐτὴν φλογῶν, ἀνωρθώθη καὶ τὸ ἀνά-
στημά τῆς ἐφάνη μεγαλοπρεπὲς ἐν μέσῳ τῆς ἀπειλούσης
αὐτὴν καταστροφῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς κατελάμβρη τὸ
τελευταῖον ὑπὸ τῆς μορσίμου ἐκείνης λάμψεως. Ἐκαμε διὰ
τῆς δεξιᾶς νεῦμα ἀποχαιρετισμοῦ καὶ ἰκεσίας πρὸς ἐκεῖνον,

μέσω του πλήθους και έκλιτος περιεργος ἀποβλέπων εἰς χάριεσσαν νεάνιδα, ἢ ἀνάτατον μετρημισμένον, ἢ μικρὸν Γαβριᾶν, ἦτο βέβαιος ὅτι θεί ἐλάμβανε λεπτά τινα διὰ τῆς γλώσσης ραπίσματα ἅτινα ἔπρεπε νὰ ἔχη τὴν ἐτοιμότητα νὰ ἀποδίδῃ, καὶ οἱ Παρισιῶι κατέχουσιν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τὸ προσὸν τοῦτο. Ἀφίνω ἤδη τὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἀπόκρεω αἵτινες πλήρως ὀργίον ἐξηκολούθησαν μέχρι τῆς 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρας ἐν τῇ αὐτῇ ζωηρότητι, καὶ μεταφέρω τοὺς ἀναγνώστας τοῦ *Μὴ Χάνεσαι* εἰς τὸ ἐσωτερικῶν τῶν θεάτρων, οἰκιῶν, δημοσίων χορῶν καὶ λοιπῶν θυσιαστηρίων τῶν ἡδονῶν καὶ εὐθυμίας.

Θέατρα, ἑσπερίδες.

Ἐν ἅπασι σχεδὸν τοῖς θεάτροις ἡμερήσιαι παραστάσεις καὶ ἑσπεριναὶ συνεκέντρουν ἄκιστον πλῆθος ἰδίως ἀνήκον εἰς τὰς μικρὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς τάξεις, αἵτινες τῶν ἡμερῶν τούτων τῆς γενικῆς ἀεργίας καὶ ἀναπαύσεως ἐπωφελούνται ὅπως ἀπολαύσῃ τῶν θεαμάτων τούτων. Τὰ θέατρα ἐξαιρετικῶς ἦσαν ἐπὶ τὸ πολυτελέστερον καὶ φαιδρότερον διασκευασμένα, οἱ δὲ ἡθοιοὶ ἤμιλλῶντο νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν τέρψιν καὶ εὐθυμίαν τῶν χειροκροτούντων θεατῶν. Ὅλοι αἱ θέσεις τῶν θεατῶν ἦσαν κατεληγμέναι, ἡμίσειαν δὲ ὦραν μετὰ τὴν ἄρτι τῆς αὐλαίας, ἦτο ἀδύνατον νὰ εὔρης εἰσιτήριον ὅσον ἀδραν ἄμοιβῆν καὶ ἂν προσέφερες. Τὴν γενικὴν φαιδρότητα ἐπέυξεν ἢ ἐπὶ τὸ ἀρλεσκινιώτερον περιβολὴ τῶν τε ἡθοιοῶν καὶ πολλῶν θεατῶν, οἵτινες διὰ γελοίας τινος τροποποιήσεως τῆς ἐνδυμασίας των, ἐφρόνουσιν ὅτι ἐξεπλήρουν θρησκευτικὸν πρὸς τὴν βαρύτητα τῆς ἡμέρας καθῆκον. Ἐκ τῶν θεατῶν τὰ τοὺς πλείστους θεατὰς προσελκύνοντα εἰσὶ τὰ *Renaissance*, *Varietés*, *Ambigue*, *Edem*, *Gymnase*. Τὸ μελοδραματικὸν *Petit Duc*, ὃ κατέστησε δημοτικώτατον ἢ *Zoanne Granier* δι' ἣν καὶ συνετέθη τὸ μελόδραμα τοῦτο, *Madeloiselle Nitouche*. τὸ δρά-

μα τῆς ἡμέρας *La Glu*, τὸ *Excelsior* κλπ. θέλγουσιν εἰς τὸ ἐπακρον τὸ Παρισινὸν κοινὸν καὶ προσθειοῦσιν οὐχὶ ὀλίγον εἰς τὰς ἐτέρας ἀπολαύσεις αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν φαιδρότητα τῶν ἀποκρέω των.

Ἐν ταῖς οἰκίαις αἱ ἀπόκρεω πανηγυρίζονται μετὰ μεγίστης ἐπίσης φαιδρότητας. Χοροὶ, μουσικαὶ ἑσπερίδες, συμπόσια, καὶ . . . καὶ . . . ὅ,τι δύναται τις νὰ φαντασθῇ ἐμπνεόμενον ὑπὸ ἐξυμμένων ἐγκεφάλων, ἐπιζητούντων νέας τέρψεις, ἐκπροσωποῦσι τὴν ἀπόλαυσιν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Ὅλοι αἱ οἰκίαι εἰσὶ κατάφωτοι, καὶ βόμβος ὅστις σὲ συγχίζει ἐξέρχεται ἐξ ἐκάστης. Πολλὰι συγγενικαὶ ἢ φιλικαὶ οἰκογένειαι αἵτινες προτιμῶσι τὰς ἡδονὰς τῆς ἐστίας συνέρχονται καὶ συνεορτάζουσι τὰς Ἀπόκρεω ἃς παρατείνουσι πολλάκις καὶ τὴν ἐπιούσαν. Τὰ μηλόπηκτα εἰσὶ τὸ γλυκισμα τῆς ἡμέρας καὶ παντοῦ ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ τῶν πτωχῶν, καταλαμβάνουσι τὴν πρώτην θέσιν. Οἱ ἀριστοκράται οἵτινες ἀποφεύγουσι τὰς κοινὰς ἀπολαύσεις καὶ ἀπαξιῶσι νὰ συμμίγνυνται τῷ εὐθυμοῦντι πλῆθει, μεταβάλλουσι τὰς αἰθούσας τῶν μεγάρων των εἰς κέντρα ἐπιζήτητα διασκεδάσεων ἐν αἷς παντὸς εἶδους τέρψεις καὶ τὸν σοβαρὸν φιλόλογον τῆς Σορβόνης, καὶ τὸν εὐθυμον λέοντα τοῦ *Caffé Anglais*, καταθέλγουσιν. Ὑπάρχουσιν ἐκεῖ μουσικαὶ συμφωνίαι εἰς ἃς λαμβάνουσι μέρος τὸ ἄθος τῶν Παρισινῶν καλλιτεχνῶν· δραματικαὶ παραστάσεις ἐν αἷς οἱ κορυφαῖοι τοῦ *Théatre Français* ἢ τοῦ *Odéon* ἡθοιοὶ ἐκτυλίσσουν ὅλα των τὰ προτερήματα καὶ τὴν ἀξίαν, χοροὶ ἐν οἷς αἱ δικημότεραι χορεύτριαι τῶν Παρισινῶν θεάτρων ἐπιούρουσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὰς ἐπευφημίας ἐκλεκτῆς συναναστροφῆς. Καὶ τὸ ἄθος τῆς Παρισινῆς καλλονῆς, εὐφύιας, χάριτος, σὲ μεθεῖ διὰ τοῦ ἀρώματός του ἐν τοῖς ἐπιγελοῖς τούτοις παραδείσοις ὧν τὴν εἰσοδὸν εἰς προνομιοῦχος μόνον ἐπιτρέπουσι θνητοῦς καὶ ἐν οἷς τὰ Χερουβιμ καὶ

ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτὴν κολυμβῶν, καὶ ἔκραξεν ἐλπίζουσα, ὅτι ἡδύνατο νάκουσθῃ.

— Ἰωάννη, σύζυγέ μου, συγχώρησόν με!

— Σὲ συγχωρῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης ἐνοήσας τὸ νεῦμά της.

Καὶ αἱ φλόγες περιεκύλωσαν αὐτὴν. Περιέφλεξαν τὴν χρυσὴν της κόμην, περιέφλεξαν τὰς χεῖράς της, εἰσέδυσαν εἰς τὰς σάρκας της, καὶ μετέβαλον τὸ ὠραῖον τοῦτο σῶμα εἰς μέλαν καὶ καπνίζον ἐρείπιον ἐμπρησμοῦ.

Καὶ ἐρείπιον, ὅπερ οὐδὲ ἡδύνατο νὰ διακριθῇ τοῦλάχιστον, ἐν μέσῳ τῶν τοσοῦτων ἐρειπίων.

Ὁ Ἰωάννης τρέμων ἐξ ἄλγους καὶ συγκινήσεως, εἶδε τὴν φοβεράν ἀγωνίαν της, καὶ συνεχώρησε τὸ πλάσμα ἐκεῖνο, ὅπερ ἦτο φύσει ἀγαθόν, ἀλλ' ἤμαρτε καὶ ἐτιμωρήθη.

Ἐντὸς δύο ὥρων τὸ πῦρ συνεπλήρωσε τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς. Ὅτε ἡ Ἥως ἀνέτειλε βοδίζουσα τὸν ὀρίζοντα, οὐδὲν ἐφώτισε πλέον ἐν τῷ ὄρωμ τῆς Νάξου εἰμὴ γῆν καὶ θάλασσαν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ Καρτάσις συνήντησε τὸν Μαῦρον παρὰ τὸν αἰγιαλόν.

— Ἐμαθες τίποτε; τῷ εἶπεν. Ὁ κόμης Σανούτος νίπτει τὰς χεῖρας.

— Τὸ ἔμαθα, εἶπεν ὁ Μαῦρος.

— Δὲν ἀφῆναι ποτὲ τὴν συνειθισμένην πολιτικὴν του.

— Τὴν πολιτικὴν του; εἶπεν ὁ Μαῦρος. Πολιτικὴ εἶνε αὐτό, νὰ με διατάξῃ νὰ καύσω τὸν στόλον καὶ ὕστερα νὰ λέγῃ εἰς τὸν Κοιρίνην καὶ εἰς τὸν Γίζην, ὅτι ἐγὼ μόνος μου τὸν ἔκαυσα!

Καὶ ἀπελθὼν καθ' ἑαυτὸν εἶπε.

— Δὲν εἰξέυρω εἰς τί νὰ ὀρκισθῶ ἀλλ' ὀρκίζομαι νὰ ἐκδικηθῶ! . . .

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μετὰ δύο ἔτη, ὁ κόμης Σανούτος, ὁ κύριος τῆς Νάξου καὶ πολλῶν ἄλλων νήσων, ὅστις εἶχεν ἐκβάλει τοὺς Γενουαίους ἐκ τοῦ τελευταίου καταφυγίου των, εἰστία τοὺς φίλους του ἐν τῇ αὐτῇ ἐκείνῃ ἐπαύλει τοῦ Ἰωάννου Μούχρα, ἐν ἣ ἤρχισεν ἡ παρούσα ἱστορία.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Σανούτος εἶχεν ἀναβῆ εἰς τὸν γνωστὸν πύργον τοῦ Πραγότση καὶ ἐθεάτο τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἀστέρας.

Ὁ Μαῦρος τὸν ἠκολούθησε χροῖς νὰ ἐνοηθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Ὁ Σανούτος ἐθώπευε τὰς ἀναμνήσεις του. Ἀνεπόλει τὴν πρώτην ἐκείνην σκηνὴν τῆς μετὰ τῆς Αἰγούσης πρώτης συναντήσεώς του ἐπὶ τοῦ πύργου τούτου. Ἐστέναξε καὶ ἐψέλλισε.

— Ποῦ εἶσαι δυστυχῆς γυνή! Πολὺ κακὸν σοῦ ἔκαμα.

τὰ Σεραφεῖμ ἐκπροσωποῦνται ὑπο θελητικῶν μακρησιῶν καὶ κομησιῶν αἵτινες σοὶ ἐπιβάλλουσι τὴν λατρείαν των. Ὁ πλοῦτος δὲ ἐν ταῖς καλλιτεχνικαῖς ταύταις τῶν Ἀποκρέω ἑορταῖς ἐν τοῖς μεγάλοις τούτοις διαβλέπει εἶναι μυθικός. Ἐσθὴ; μαργαριτοσπαρῆς, περιστήθια ἀδαμαντοσκεπῆ, πλόκαμοι χρυσοκύμαντοι, σὲ ἀφαρπαζοῦσι καὶ βλέπων τὰς αἰθερίους νύμφας τῶν ναῶν τούτων τοῦ πλοῦτου καὶ τοῦ μεγαλείου, νομίζεις ὅτι εὐρίσκῃσι μακρὰν πολὺ μακρὰν τῆς γῆς, εἰς χώρας φανταστικάς ἃς οὐδὲ ἐν οὐρανῷ ἀνεπέληξας. Ἀπὸ τῆς θῆς ὥρας τῆς ἑσπέρας πρὸ τῶν παραθύρων των κομψῶν μεγάρων, αἵτινα συγκεντρῶσι τὸν προνομιοῦχον τούτον κόσμον, βλέπεις ἂν ἔχεις τὴν περιέργειαν νὰ σταματήσῃς ἐπ' ὀλίγον τὸ βῆμα σου καὶ προσηλώσῃς τὸ βλέμμα σου, πολυάριθμα μεγαλοπρεπῆ ὀχήματα καθ' ἱεραρχικὴν τάσσόμενα τάξιν, ἐξ ἑνὸς ἑκάστου, ἑναεῖα πλάσματα ἐντὸς βαρυτίμων συσσωρῶν περιτετυλιγμένα, κατέρχονται ἀφίνοντα νὰ διαφαινῆται λευκότερον ὡσεὶ δὲ πρόσωπον, φλογερώτατοι ὀφθαλμοὶ ὑπὸ διαφανῆς ἐκ γάζης περιάλυμμα, καὶ ἐξαφανίζονται ὡς ἀόριστοι ὀφθαλμοφάνειαι ἐν τῷ προτυλίχῳ σπερ πολυάριθμοι φανοὶ ζωηροτάτην διαχύνοντες λάμψιν καταυράζουσι, πληροῦντα τὸν ἄερα δὲ καταλείπουσι θεσπεσιῶν ἀρωμάτων ὧν ἡ ὄσφρανσις σὲ βυθίζει εἰς πελάγη πόθων καὶ ἐκστάσεως. Σοβαροὶ ἐν τῇ τυπικῇ μελαίνῃ ἐνδυμασία των οἱ κύριοι ἀκολουθοῦσι τοὺς εἰσάγοντας αὐτοὺς ὑπρέτας οἵτινες ἐν μεγάλῃ στολῇ τετραγμένοι ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν του ἐκπληροῦσι τὰ καθήκοντά των. Διὰ τῶν ἡνεωγμένων θυρῶν διαβλέπεις μεγαλοπρεπεστάτας κλίμακας δισεκκευασμένας μετ' ἀπειρογράφου πολυτελείας αἵτινες ἄγουσιν εἰς τὰ Ὀλύμπια δώματα, ὧν ἡ εἴσοδος δὲν σοὶ εἶναι ἐπιτετραμμένη ἐτι ἀγαπητὸν *Μὴ Χάνεσαι* — καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων σταματᾷ τὸ βλέμμα σου ἄφινον εἰς τὴν φαντασία τὴν ἀνα ἀράστασιν τῶν λοιπῶν.

Μετὰ τὴν ἀτελῆ ταύτην σκιαγραφίαν τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις

κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἑορτῶν μεταφέρομεν τοὺς ἀναγνώστας τοῦ *Μὴ Χάνεσαι* εἰς ἑτεῖα κέντρα, τὰ καὶ σπουδαιότερα διὰ τε τοὺς Παρισίους καὶ ξένους, διασκεδάσεων ἐν οἷς δύναται τις ἀρίστα νὰ σπουδάσῃ τὸν Παρισίνον χαρακτήρα. Τὰ κέντρα ταῦτα εἰσὶν οἱ διάφοροι δημόσιοι χοροὶ προσφιλῆς τῶν Ἰαλλῶν ἀπόλαυσις πάσας τὰς ἄλλας ὑπερβάλλουσα, ἃτε πάσας συγκεντρῶσα ἐν ἑαυτῇ. Καὶ κατὰ τὰς ἑφτείνιας Ἀποκρέω οἱ χοροὶ ἦσαν τι ἕκτακτον. Πλέον τῶν χιλίων δημοσίων χορῶν κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης συγκεντρώσαν ἐν ἑαυτοῖς πᾶν ὅτι οἱ Παρίσιοι, κατέχουσι τρελλότερον, ζωηρότερον, ἀκολαστώτερον.

Κρονίδης.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Καὶ τί δὲν θὰ εὑρουν αὐτοὶ οἱ σοφοὶ! Ἀνεκαλύψε, λέγει, ὁ κ. Δεπρὲ μέσον ἐναποθηκεύσεως κινητικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν μεταβιβάξαι εἰς ἀπόστασιν ἐξήντα καὶ ὀγδοῶντα ἀκόμη χιλιαμέτρων!

ὑποθέσατε τὴν ἀποθήκην τῆς δυνάμεως ποτώσεως ὕδατος ἐν Λεβαδείᾳ. Τηλεγραφικῶς μὲ τὴν δυνάμιν αὐτὴν θὰ δύνασθε νὰ κινήτε τὸ Κλωστήριον τοῦ κ. Κουμαντάρου ἐν Πειραιεῖ.

Τίς οἶδε! θὰ δύνασθε ἀκόμη καὶ νὰ ραπίζητε ἐξ ἀποστάσεως κανένα φίλον σας.

Οἱ Ἴατροὶ εἶναι πρὸ πολλοῦ εἰς ὑποίμνησιν ἕνεκα τῶν προοπτικῶν καὶ τῶν περιπετειῶν τῆς νόσου τοῦ Κουμουνδούρου.

Ἄς τοὺς παρηγορήσωμεν ὀλίγον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γνω-

— Εἶνε καὶ εἰς ἄλλοις ἐδῶ, εἶπεν ἡ σαρκαστικὴ φωνὴ τοῦ Μαύρου.

— Τί θέλεις; εἶπεν ὁ Σανούτος.

Ὁ Μαύρος τὸν ἤρπασεν ἐκ τοῦ λαιμοῦ.

— Πρὸ δύο ἐτῶν, τῷ εἶπεν, ὠρκίσθηθα νὰ ἐκδικηθῶ. Ἄρκετὰ ἐπερίμενα, θὰ σὲ πνίξω.

Ὁ Σανούτος δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ, πιεζόμενος τὸν λαιμὸν ὑπὸ τοῦ Μαύρου. Προσεπάθει νὰ ἐκφύγῃ. Ἄλλ' ὁ Μαύρος ἦτο εὐρωστότερος.

— Καὶ ἀφοῦ σὲ πνίξω, ἐπανέλαθεν οὗτος, θὰ σὲ ρίψω εἰς αὐτὸν τὸν κρημνόν, νὰ ταφῆς εἰς τὰ κύματα.

Καὶ ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Ὁ Μαύρος συνέσφιγγεν ἰσχυρῶς τὸν λαιμὸν τοῦ Σανούτου καὶ τὸν ἐπνίξε. Πνίξας δὲ αὐτόν, τὸν ἐκύλισεν εἰς τὸ κάταντες τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου κρημνοῦ.

Περὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου Μούχρα, εἶνε γνωστὸν ἐκ τοῦ χειρογράφου ἐκείνου τοῦ εὐρεθέντος ἐν τινι μονῇ, καὶ δοθέντος εἰς τὸν ἐκδότην πρὸς ἀντιγραφὴν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἱστορήματος, ὅτι ἐγενετο μοιχαλός, μὴ ἔχων τι καλλίτερον νὰ πράξῃ. Φαίνεται δὲ ὅτι αὐτὸς οὗτος ἦτο καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ρηθέντος χειρογράφου· καὶ καλῶς τὸ συνέγραψεν.

Ἀναφέρεται ἐν τινι ἀνεκδότῳ χρονικῷ, ἄλλῳ παρὰ τὸ

ρηθὲν σύγγραμμα, ὅτι ὁ Μηνᾶς εἶχεν ὀπίσει γαλέραν τινὰ, καὶ ὅτι ἐπολέμει ἐπὶ πολὺ κατὰ τῶν Ἰσνετῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει. Πρὸς τούτοις δὲ ἀναφέρεται, ὅτι κληρονομήσας παρὰ τοῦ Ἰωάννου Μούχρα τὴν ἰδέαν τῆς κατὰ τοῦ Σανούτου ἐκδικήσεως, ἐπολιόρησε τὴν ἔστυλιν, κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν νύκτα, καθ' ἣν τὸν ἐθανάτωσεν ὁ Μαύρος. Οὗτος δὲ ἐλπίζων νὰ τύχῃ ἀμνηστίας παρὰ τῷ Μηνᾶ, ὡμολόγησεν, ὅτι αὐτὸς ἐφόνησε τὸν Σανούτον. Ἄλλὰ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ὁ Μηνᾶς διέταξε καὶ τὸν ἐκρέμασαν ἐκ τῆς κεραίας τοῦ προσθίου ἰστοῦ τῆς γαλέρας του. Ὁ ἐκτελεστής τῆς ποινῆς του, ὑπερβὰς τὴν διαγωγὴν τοῦ Μηνᾶ, τοῦ ἐπέραςε δῆθεν τὸν βράχον οὐχὶ εἰς τὸν λαιμὸν μόνον, ἀλλὰ περιέδεσε δι' αὐτοῦ τὸν λαιμὸν καὶ τὴν δεξιὰν μασχάλην ἄμα, λίαν σφιγκτῶς, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἤωρετο καὶ ἐσειετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, κρεμάμενος ὡς ἀράχνη ἐν τῷ ἰστῷ αὐτῆς, καὶ ἐδασανίζετο μὴ δυνάμενος ν' ἀποθάνῃ. Ἄλλ' ἡ πληροφορία αὕτη τοῦ εἰρημένου χρονικοῦ ἐλαχίστην μοι φαίνεται ἔχουσα πιθανότητα.

Οὐδεμίαν πληροφορίαν ἠδυνήθηθα νὰ συλλεξῶ περὶ τοῦ Σκιαχτη καὶ περὶ τινῶν ἄλλων προσώπων τοῦ δράματος.

Μποέμ.

ΤΕΛΟΣ